

Notat

Til: Landbrukskontoret for Ringerike og Hole

Fra: Astrid Ehrlinger

Kopi:

Saknr.	Løpenr.	Arkivkode	Dato
13/1980-6	18224/13	LBR 42/8	25.07.2013

GNR 42/8 PLAN FOR NYDYR KING - VURDERING ETTER NATURMANGFOLDLOVEN

Konklusjon

Landskapet rundt tiltaket er per i dag et lappeteippe av skog, og dyrka mark i forbindelse med ferskvann. Flere registreringer av rødlistede arter kan tyde på at denne variasjonen av forskjellige habitater gjør at området er svært verdifullt for mange arter. Det omsøkte området er en skogteig, som er forbundet med større skogsområder og strekker seg inn i kulturlandskapet. Det kan ikke med sikkerhet sies at en endret bruk av området vil føre til verdiforringelse. Sett ut ifra verdien området har i dag, kan det likevel være en fordel at bruken av det omsøkte tiltaket ikke endres, dvs at søknaden ikke innvilges. Hvis det likevel oppdyrkes i området bør avbøtende tiltak gjennomføres i tillegg til lov- og forskriftspålagte tiltak.

Viser til søknad om nydyrking på eiendommen. Det er viktig i denne sammenheng å vurdere virkningene av tiltaket på naturmangfold og forurensing med bakgrunn i naturmangfoldloven og især § 8-12 av denne og Vannforskriften.

§ 8 kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget for området baserer seg på naturbase.no. Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

§ 9 føre-var-prinsippet

Som nevnt i avsnittet over, vurderes kunnskapsgrunnlaget til å være godt nok. I tillegg vil det bli anbefalt avbøtende tiltak, som ivaretar føre-var-prinsippet, senere i vurderingen.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

Eksisterende registreringer, naturtyper og rødlistede arter

Det er registrert beiteområde for sangsvane og andefugler i Storelva nedstrøms for området uten direkte tilknytning til området. Sørvest for området er det registrert flere observasjoner av

Hønsenhauk, med mistanke om reirplass i nærheten. Det er også registrert Åkerrikse flere steder i kulturlandskapet rundt tiltaksområdet, men ikke i direkte tilknytning. Åkerrikse er en art som er direkte tilknyttet til kulturlandskapet og har vært i sterk tilbakegang de senere årene. Det antas at det bare er 50 reproduserende individer igjen i Norge. Vest for området er det registrert en svært sjelden vepseart (*Pamphilius stramineipes*). Alle disse artsobservasjonene er svært upresise med hensyn til posisjonsnøyaktighet.

Det er registrert to naturtyper i området. Storelva Averøya- Busund og Sandsetra, som begge er av naturtypen «Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti». Sandsetra ble i 2011 delvis nydyrket og har derfor mistet mye av sin verdi. Begge områdene er nedstrøms tiltaksområdet.

Forurensing og avrenning fra jordbruk samt Vannforskriften

Fullldyrking av arealer kan føre til økt avrenning av partikler og næringsstoffer til vann og vassdrag.

I følge vannett har Storelva (012-174- R) MODERAT økologisk og kjemisk tilstand med blant annet årsak i avrenning fra landbruket. Videre utvikling av skogsområder til fulldyrket mark vil kunne øke konsekvensene av dette.

Eksisterende økosystem

Landskapet i tilknytning til Storelva er preget av kulturlandskap og bebyggelse. Samtidig er elva registrert som et viktig våtmarksområde med mange forekomster av rødlistede arter. Deler av elva er foreslått vernet som del av verneplanen for Tyrifjorden (nedstrøms tiltaksområdet). Det lokale økosystemet rundt tiltaksområdet fremstår i dag som et lappeteppe av fulldyrket mark, våtmark og skogsområder.

Avbøtende tiltak

Avbøtende tiltak for forurensning og avrenning kan være etablering av soner med kantvegetasjon mot vassdrag og tiltak slik som fangdammer.

Buffersoner med kantvegetasjon bidrar til å minske avrenning fra jordet, både av partikler og næringsstoffer. I tillegg fungerer disse kantsonene som habitat for andre arter og som buffersoner for å minske kantsoneneffekten på tilgrensende naturtyper.

Kantvegetasjon er trær, busker, blomster, urter, gras, sopp, lav og moser mot vassdrag, mens buffersonen er mellom kantvegetasjon og dyrket mark.

Kantvegetasjonen bør være utformet på følgende måte:

- Sammensetningen av treslag bør være mest mulig basert på naturlige arter for området.
- Det beste er en variert sammensetning i høyden, der det befinner seg forskjellige arter både i felt, busk og tetsjiktet.
- Gråor, selje og lignende arter er gode som erosjonsvern nære vannet.
- Optimalt for biologisk mangfold bør kantvegetasjonen være 15-25 meter
- For øvrig anbefales brosjyren om kantvegetasjon av Fylkesmannen. Denne kan fås ved henvendelse til kommunen eller Fylkesmannen i Buskerud.

Buffersonen kan f eks være et ugjødslet, flerårig grasareal.

Soner med kantvegetasjon mot Storelva bør være så brede som mulig og, for å ivareta det sårbare våtmarksområde i og rundt Storelva, minimum 10 meter.

Åkerholmer

Åkerholmer er ikke-dyrkede mindre områder i åkeren, gjerne forårsaket av fjell i dagen, enkelttrær e.l. som gjør oppdyrking noe utfordrende. Det anbefales at man er raus med å la slike områder stå igjen og gjerne noe større enn strengt tatt nødvendig. Hvis det ikke naturlig oppstår åkerholmer, fordi det ikke er fjell i dagen etc. anbefales det å «lage» slike. Disse kan fungere som habitat eller såkalte «stepping stones» for forskjellige arter, som fugler, sommerfugler og andre insekter. Selv om denne metoden innebærer noe mindre dyrkingsareal, vil slike holmer kunne bidra til å minske den negative effekten av monokulturer og til og med bidra til naturlig skadedyrbekjempelse.

Åkerrikse

Åkerrikse er en svært truet art som har hatt stor nedgang i antall reproduserende arter de siste tiårene. Fuglen hekker gjerne i åkre og flerårige enger og den største trusselen er høsting/slått. I et område der fuglen er observert fra før er det ekstra viktig å følge nasjonal handlingsplan for Åkerrikse.

§11 kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Tiltakshaver skal bekoste eventuelle avbøtende tiltak. Lavere driftsoverskudd på grunn av avbøtende tiltak bæres av tiltakshaver.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det forutsettes at det til enhver tid brukes de driftsmetoder og teknikker som volder minst skade på naturmiljøet. Det forutsettes at bondens miljøplan med tilpasset gjødselplan og plan for effektiv skadedyr/ugressbekjempelse mm følges. Høstpløying bør unngås.